

Obsah

Předmluva	7
Úvod	11
I. Písemné prameny	15
Nejstarší zprávy o subsaharské Africe	15
<i>Bilád al-Súdán</i> očima arabských zeměpisců	17
Nástup evropských cestovatelů	26
Období kolonizace	36
Středosúdánské kroniky	38
II. Přírodní poměry	41
Oscilace klimatických pásem	41
Holocenní proměny Čadského jezera	44
Současná vegetace Čadské pánve	48
Domestikace rostlin v sahelo-súdánském pásmu	54
Užitkové rostliny Čadské pánve	55
Současná fauna Čadské pánve	61
Domestikace zvířat v sahelo-súdánském pásmu	64
Domácí zvířata Čadské pánve	66
III. Kulturní a historický vývoj	73
Starý paleolit v Africe	73
Starý paleolit v Čadské pánvi	77
Střední paleolit v Africe	77
Střední paleolit v Čadské pánvi	78
Mladý paleolit v Africe	78
Mladý paleolit v Čadské pánvi	82
Neolit a zemědělské technologie	83
První metalurgická centra	86
Saharské skalní umění	88
Saorské počátky kotočkových knížectví	93
Království Kánem a přijetí islámu	97
Expanzivní politika říše Bornu	99
Rabehovo dobytelské úsilí	101

Fulbská expanze a říše Sokoto	102
Nárazníkové království Wandala	104
Království Bagirmi a islamizace středního Šari	104
Pouštní království Waddaj	105
Hauské městské státy	108
IV. Etnická skladba	109
Jazyková diverzita v Africe	109
Počátky společností afro-asijských	112
Počátky společností nigero-konžských	112
Počátky společností nilo-saharských	114
Jazyková diverzita v Čadské pánvi	114
Čadská imigrace	116
Bantuská expanze	116
Ekonomická orientace	118
Zemědělství a výroba domácího piva	121
Pastevectví a mléčná produkce	124
Náboženství	127
Animismus a kulty předků	127
Islamizace	134
V. Společenská specifika	139
Mafa – kasty a pohlaví	139
Arabové – usidlování kočovné společnosti	145
Fali – klany a výběr partnera	151
Fulbové – v táboře sahelských pastevců	157
Kanembu a Kanuri – etnické změny v Kánem a Bornu	165
Tabu – soudržnost bez hierarchie	171
VI. Genetická diverzita	177
Výpověď kostrových nálezů	177
Antropologické klasifikace	182
Klasické genetické polymorfismy	185
Molekulární polymorfismy	187
Zemědělství a anemické choroby	190
Pastevectví a laktázová perzistence	193
Mitochondriální DNA	196
Distribuce subsaharských mtDNA haploskupin	199
MtDNA diverzita populací Čadské pánve	203
Summary	211
Poznámky	217
Literatura	223
Rejstřík	233